

Шұғыла - Целинная Нива

22 қыркүйек - Қазақстан халықтары Тілдері күні
сентября - День языков народов Казахстана

Аудан әкімі Б.И.Сұлтановтың құттықтауы

Құрметті егіндікөлдіктер!

Этносаралық қатынастар саласындағы мемлекет қызметінің маңызды бағыты тенгерімді тіл саясатын жүргізу болып табылады. Тіл саясаты енде үйлесімді әлеуметтік –лингвистикалық кеңістік құруға бағытталып, халықтың біркітіру факторына айналуы тиіс. Ол мемлекеттік тілдің әлеуметтік және коммуникативтік функцияларын кеңейту мен нығайтуға; орыс тілінің сәйлесу функциясын сақтауға; басқа этностық топтардың тілдерін дамытуға бағытталуы тиіс. Барлық қазақстандықтар үшін мемлекеттік тіл – қазақ тілі-біздің руханилығымыз, ұлттық тәндігіміз, мемлекеттілік пен төуелсіздіктің негізгі арқауы болып табылады. Қазақ тілін менгеру әрбір азаматтың табиги ұмтылышына айналуы тиіс. Мемлекеттік тілді білу азаматтың жеке бөсекелестікке қабілеттілігін, мансаптық жылжуы мен қоғамдық-саяси өмірге белсенді қатысуының маңызды факторына айналуы тиіс.

Құрметті жерпестер!

Қазақстан халықтары Тілдері күнімен шынайы құттықтауымды қабыл алыңыздар.

Поздравление акима района Б.И. Султана

Уважаемые егидыкольцы!

Важнейшим направлением деятельности государства в сфере межэтнических отношений стало проведение сбалансированной языковой политики. Языковая политика призвана создать в стране гармоничное социолингвистическое пространство, стать фактором единения народа. Она направлена на расширение и укрепление социальных и коммуникативных функций государственного языка, сохранение диалоговой функции русского языка, развитие языков других этнических групп. Государственный язык для всех казахстанцев – казахский язык – является основным стержнем нашей духовности, национальной идентичности, государственности и независимости. Овладение казахским языком должно стать естественным стремлением каждого гражданина. Знание государственного языка является фактором роста личной конкурентоспособности граждан, карьерного продвижения и активного участия в общественно-политической жизни.

Дорогие земляки!

Примите искренние поздравления с Днем языков народов Казахстана.

ТІЛ - ҰЛТТЫҢ МЕРЕЙІ

Халқымыздың қайнар бұлғыны қасиетті ана тіліміздің қадір-қасиеті, маңыз мәртебесі күннен күнге асқақтап көледі. Тіл-тіршілік бастауы десек, әр мемлекеттің ұлттық құндылығын айшықтайдың ана тіліміздің айбынын асырып, мереейн тасыту барша азаматтың парызы. Ел тарихына көз жүгіртсек, жетпіс жылдан астам өзге елдің боданы бола жүріп, тілімізден, дінімізден, ділімізден айырылып қала жаздағанымыз шындық. Қазіргі жаһандану заманында әр үлт өз тілін, мемлекеттілігін сақтап қалу үшін жан арпалысты бастап кетті. Кейбірі соғыс жолымен, кейбірі басқа жолдарды таңдады. Ал біздің еліміз демократиялық жолдарды таңдады. Бұл дегеніміз сөз бостандығы, халық билігі деген мағына береді. Егемендігімізді алған жылдардан бері елімізде көптеген ігі істер атқарылып, Орта Азияның көшбасшысы атансақ, енді Еуроодактың терағасының креслосына кетерілдік. Бұл қазақ тарихының ең ақтандық, алтын әріпен жазылатын жылдары болмак. Ұрпағымызға, ұлттымызға ұлттың табысынан мұра ете отырып, ана тілімізді, ата салтымызды сақтауды ата бабамыз аманат етіп кеткен болатын. Бүгінгі азат елде, асқақ қыранды шарықтатқан қазақ елінің қазіргі азаматтары біздер ең бақытты адамдармыз. Бейбіт күнде бірлік пен берекеде өмір сүріп жатырмыз. Ұлттық идеологияның қайнар бастауы тіл саясатын дамыту болып табылады. Елбасымыз биылғы жылы «Тілдерді дамыту мен қолданудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік тілдің қоғамдық өмірде толықтанды қолданылуын мониторинглер арқылы жүзеге асыру және қолданысқа енгізу.

Республикалық бағдарламаның басты бағыттарының бірі БАҚ арқылы мемлекеттік тілді насыхаттауды жүзеге асыру. Газет – халықтың айнасы болғандықтан, түрлі ақпарат құралдарын жаңадан шығару, бұрыннан бар газеттерде тілге қатысты мақала сандарын көбейту арқылы жүзеге асырылмақ. Қазіргі халықтың талқысына ұсынылып отырган бағдарламага болашақты болжаган жоба ретінде қаруға болады. Бағдарлама бойынша мектептердегі қазақ тілін оқытуп үйрету, аудан, қала орталықтарында мемлекеттік тілді оқыту орталықтарын ашу жұмыстары нақты қолга

Тіл саясаты-

ел мұраты

Ұлттымыздың басты құндылығы мемлекеттік тіліміздің қазақ тілі статусын алғанына да 20 жыл толды. 1997 жылы 11 шілдеде Қазақстан Республикасының «Тілдерді туралы» Заңы қабылданғанды. Осы үақыттан бері Елбасымыздың сындарлы саясатының арқасында ана тіліміздің маңыз мәртебесін арттыруға айрықша мән берілпөледі. 1990 жылдары Қазақстан Республикасында «Тілдерді дамытуын 1991-2000 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» бекітіліп, жүзеге асырыла бастады. Ондағы басты мәселенің бірі: мемлекеттік органдардың іс-қағаздарын кезең-кезеңмен қазақ тіліне көшіру мәселеісі және мемлекеттік мекемелерде қызмет атқарытын өзге үлт екілдерін мемлекеттік тілге оқыту, үйрету еді. Осы үақыттан бері Мәдениет министрлігінің құрамында Тіл комитеті, облыстарда тілдерді дамыту басқармалары, облыс орталықтарында мемлекеттік тілді оқыту орталықтары құрылды. Барлық аудандарда мәдениет бөлімінің құрамына тіл саласы қосылды. Мәдениет пен тілді тікелей байланыстыру арқылы мемлекеттік тілді дамыту саясаты жүзеге асырыла бастады. Республикалық көлемде «Руханият» баспа орталықтары, «Атамекен» корпорациялары құрылып, миллиондаған тиражбен түрлі сөздіктер, әдістемелік құралдар баспаханадан шығарыла бастады. Мемлекет тарапынан барлық қолдау көрсетіліп, республикалық бюджетten миллиондаған қаржы құйылды. Мәдениет министрлігінің құрамында ономастыкалық комиссия, терминология комиссиялары құрылды. 2007 жылы 31 мамырдағы №127 Елбасымыздың Жарлығы бойынша, Қазақстан Республикасының барлық әкілетті және атқару органдары іс-қағаздарын мемлекеттік тілге көшіру жұмыстарын бастап кетті. Біздің облысымыз 2008 жылдан іс-қағаздарын қазақ тіліне кезең-кезеңмен көшіру жұмыстарын жалғастыруды.

жалғасы 2-бетте

Асылбек Байжұма
Егіндікөл аудандық мәдениет және тілдерді дамыту
бөлімінің бастығы

жалғасы. Басы 1-бетте

Тіл саясаты-ел мұраты

Осыған байланысты еліміздің басты құндылығы қазақ тілінің мәртебесін арттыру мақсатында «Ұлттық доктрина» құжаты қабылданды. Бұл тарихи құжатты қабылдауға еліміздің зиялы қауымы атсалысып, пікірлері есепке алынды. Әткен аптада «Ұлттық доктрина» жобасын түсіндіру, насиҳаттау тобы облыс орталығынан ауданымызға арнайы ат басын тіреп, мемлекеттік қызметшілермен жұмыс жасады. Қазіргі уақытта Елбасымыз «Мемлекеттік тілді дамытудың 2001-2020 жылдарға арналған республикалық бағдарламасын» бекітті. Бұл шара көпұлтты мемлекеттік тілдің ұлтаралық, тіларалық татулығын тұрақтандыру мақсатында жасалды. Қазіргі көршілес елдердегі саяси ахуалдары ушықан елдер үшін берекесі мен бірлігі жарасқан Қазақстан сынды мемлекет басқарлаға үлгі бола білуде. Халықтың қазынасы-тілі. Ұлттың рухани байлығы-салты. Ендеше халқыныздың қазынасы, ұлттың қазынасы үрпағымызға қалдыра үлгі мұрасын болашаққа қалдыра үшін тыңғылтықты еңбек, үақыт керек. Елбасымыздың басты саясаты берекелі, мерекелі, саяси тұрақты, әлеуметтік-экономикалық дамыған, тілі мен дінін сақтаған мемлекет қалыптастыру. Ұлттық идеологияның басты құндылығы – тіл. Абай, Шекерім сөйлеген, Төле мен Қазыбек, Әйтке бабаларымыздың қара қылды қақ жарып, қалмақтың өзін қазақ тілінің қасиетімен бастарын тұқыртқан заман болғанын тарихтан білеміз. Ендеше жылдан-жылға әркендеп өсіп, қанатын кенге жайып келе жатқан қасиетті қазақ тілінің болашағы кемел, мұраты асқақ болары хақ. Елбасымыздың сезімен айтсақ «Қазақстанның болашағы-қазақ тілінде» деген даналық сезі баршаға үндеу, болашаққа ескерту екенін естен шығармайық.

Бауыржан Камиев,
жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар
бөлімі басшысы

Говорят дети

О Родине, дружбе, языке и родном селе...

К. Бондаренко, 5 класс.

Қазақ тілі – болашақтың тілі.

Л. Максюкова, 6 класс.

В крепкой дружбе - наша сила.

А. Шевцова, 5 класс.

Отан отбасынан басталады.

Л. Шадура, 3 класс.

Родина – наша мать. Она нас растит, кормит, поит.

М. Пяхин, 6 класс.

Мой лучший друг мне как брат.

М. Окрушки, 3 класс.

Наш район – золотая нива Родины.

А. Алпысбаева, 3 класс.

Наш элеватор больше других – значит хлеба больше.

А. Бондаренко, 3 класс.

Мой папа – хлебороб. Он выращивает хлеб. В этом году он много трудился, чтобы собрать урожай. Очень тяжелый труд у хлебороба.

К. Ахметова, 3 класс.

Несколько лет назад наше село было не таким, как сейчас. Оно сейчас красивое: строятся дороги, сделан ремонт в нашей школе – школа удивительная, я ее не узнаю.

Д. Начаева, 3 класс.

У нас в селе живут люди разных национальностей, и все они добрые, внимательные, гостеприимные, вежливые.

Егіндікөл аудандық мәслихаты депутаттарының және аудан халқының назарына

Қазақстан Республикасы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Заңының 10-бабының 3-тармагына сәйкес, 2010 жылғы 23 қыркүйек күні сағат 11.00-де Егіндікөл ауылында аудандық мәслихаттың кезекті 27 сессияны шақырылатынын хабарлаймын.

Сессияның қарауына неізгі мәслихеттер енгізіледі:

1. Аудандың әлеуметтік-экономикалық дамуы туралы Егіндікөл аудандық әкімінің есебі жөнінде.

2. Аудандық мәслихат тексеру комиссиясының есебі туралы.

3. Аудандық мәслихаттың 2009 жылғы 23 желтоқсандағы № 4C21-2 «Аудандың 2010-2012 жылдарға арналған бюджеті туралы» шешіміне әзгерістер енгізу туралы.

Аудандық мәслихат депутаттарының келуі сағат 09.00-ге дейін.

Сағат 09.30 аудандық мәслихаттың тұрақты және тексеру комиссияларының мәжілісі өтеді.

Р. Муллайнов, аудандық мәслихаттың хатшысы

Ана тілі-жүрек үні

Жақтайынан қиялышыңды қияға өрлеткен ғажайып ертегілер, шынышыл да сыршыл аңыз әңгімелер, ерлікі, елдікі дәрілтеген батырлар жырлары, шыныай махабатты мұрат еткен әсем де есепті ғашықтық, лиро-эпостық жырлар, береке бірлікті мақсат еткен еткір де өміршен шешендік сәздер, халық даналығы мақал-мәтеддер ана тілінде дүниеге келіп, әрбір адамға сол ана тілінде жетіп отырады. Ана тілінде таралған осындаи халық мұраларынан гибрат аласың, олардан өміріңе өнеге аласың. Одан жақсы, жаманды танып өсерленесін, білім алуға, білуге құштарлығын артады. Абайдың даналығына, Махамбеттің батылдығына, Бұқардың ақылгейлігі мен халықта деген жана шыныңдығына, Абайдың данышпандығына, Бөгенбай мен Қабанбайдың ерліктеріне сүйсініп, рухани өмірізіге азық етеміз.

Ана тілінің күші мен құдіретін тұған халқымыз әуелден-ақ бағдарлап, сөз өнерін бар өнердің басы деп санады. Мысалы: «Түгел сөздің түбі бір, туп атасы Майқы би», «Тіл тасжарады, тасжармасабас жарады», «Тоқсан ауыз сөздің тобықтай түйін бар», «Ердің құнын екі-ақ ауыз сөзбен бітірген», «Аңдамай сейлекен ауырмай өледі» деген сәздер халқымыздың орынды сөзге қандай мән бергенін көрсетеді. 1989 жылы қазан айында республиканың Жоғары Кеңесі қабылдаған Қазақстанның Тіл туралы заңына сәйкес қазақ тіліне мемлекеттік мәртебе берілді. Қазақ тілі-Қазақстандаған емес, сонымен бірге басқа түсінкіл республикаларда, шетелдерде тұратын қандастарымыздың да ана тілі.

Ерлік, елдік, бірлік, қайрат, бақ, ардың,

Жауыз тағдыр жойдағы бөрін не бардың,

Алтын құннен бағасыз бір белгі бол,

Нұрлы жұлдыз, бабам тілі, сен

қалдың!-деп ақын Мағжан Жұмабаев жырлағандай ана тіліміздің қадір-қасиетін бағалай білеік!

**Тәнірбергенова Сезім
№1 Егіндікөл орта мектебінің 8 сынып**

К сведению депутатов Егіндікөлского районного маслихата и населения района

В соответствии с пунктом 3 статьи 10 Закона Республики Казахстан «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан» сообщаю, что 23 сентября 2010 года в 11 часов в с. Егіндікөл созывается очередная 27 сессия районного маслихата.

На рассмотрение сессии вносятся основные вопросы:

1. Об отчёте акима Егіндікөлского района о социально-экономическом развитии района.

2. Об отчёте ревизионной комиссии районного маслихата.

3. О внесении изменений в решение районного маслихата от 23 декабря 2009 года № 4C21-2 «О бюджете района на 2010-2012 годы» и другие вопросы.

Засезд депутатов районного маслихата до 09.00 часов. В 09.30 часов состоится заседание постоянных и ревизионной комиссии районного маслихата.

**Р. Муллайнов,
секретарь районного маслихата**

Шұғыла-Целинная нива

Тілге құрмет

достығы жүрекпен өрнектеліп, тіл арқылы жетеді.

Сулейменова Анастасия Анатольевна Буревестник елді мекенінің тұмасы. Орта мектепті орысша оқып, орысша тәрбие алғанына қарамастан, қазақ тілін ете жетік мәңгерген Анастасия қазақ жігітіне тұрмысқа шықты. Жолдасты Уәлихан екеуі Арман және Әйгерім атты үл мен қызды тәрбиелеп, есіріп отыр. Балалары аудан орталығындағы №1 ЕОМ –нің 3 және 8 сыныптарында білім алғып жатыр.

Қазақстанда тұрып, қазақ тілін қалай үйренбеске-дейді біздің жерлесіміз. Мемлекеттік тілді үйрену құрметтеген, қадірлеу әрбір қазақстандықтың парызы деп білемін. Тұрған жеріміз қазақ елді мекен болса арапасқан орталық, көрші-қолақ, достарымызбын қазақ тілінде емін-еркін сәйлесіп, арапасып тұрамыз. Қазақи салт пен жөн-жоралының бір кісідей-ак біледін Анастасия өзінде тіл үйренуге ықылас танытпайтын, кейір жерлестеріміз езге үлт өкілдерінен қарап, үлгі-енеге алса дейміз.

«Қазақ тілінің байлығы-қазақ халқының, ұлттының байлығы. Осы байлықты бағалай білуіміз көрек. Соңдағаған біздің Қазақстан басқа жүрттармен ишкі тәсілдерде алатын іргелі ел болады» деген ғалым Сәрсен Аманжолов ағамыздың сезін өрдайым есте сақтағанымыз жән.

ез тілшіміз

Тіл тағдыры-ел тағдыры

Ананың ақ сүтімен даритын тіл адамының қарым-қатынасы ретінде қарастырылады. Соңдықтан, әркім өзінің ана тіліне деген құрметін ешқашан жоғалтпау туыс. Әйткені ана тілі арқылы ғана мандайдағыны сарапал, ой түйетін адам өзінің еліне деген сүйіспеншілігін арттыра түседі. Бүгінгі таңда біздің әлімізде тілдердің үш тұғырлы деген жаңа термин де пайда болды. Әндігі жерде әлемдік әркениетке қадам басу үшін қазақ тілі мен қатар орыс және ағылшын тілдерін де жетік білуді талап етеді. Жас үрпағымыз әлемдік даму үрдістерінен кейін қалмау жолында талпының жатқаны дұрыс та шығар... Бірақ талай жылдар бойы вз елінде әркендей алмаған ана тіліміздің мәртебесі жоғары болуға туыс деп ойлаймын. Мемлекеттімізде қазақ тілінің мәртебесін көтеруге байланысты көптеген ігі шаралар қолға алынып, жүзеге асырылуда. Елбасының өзі бір сезінде: «қазақ пен қазақ бір-бірімен қазақша сөйлессін» деген болатын. Шын мәнінде де ана тіліміздің биік шыңдан көрініп, жоғары мәртебеге ие болу үшін әрбір қазақ баласы өз ана тілінің құдіретін түсініп, жоғары дәрежеде бағалай білуі қажет!

Ана тілім-менің мәлдір бұлағым, жүргегімді жарып шықкан жыр ағын.

Ана тілім-бесік жыры анамның,

Ана тілім-атамекен тұрагым.

№1 Егіндікөл орта мектебінің 8ынып окушысы Демесинова Ақшолпан.

Ана тілім-тірлігімнің тірегі

Әр ел өз тілі арқылы әлемді, дүниені, өмірдің құндылықтарын таниды, өз тілінде мәдениетін жасайды, өмірден түйген тағылым, тұрғырымдарын келешек үрпақтарына жеткізеді. Біздің үлгі қазынамыз, асыл мұрамыз-қоңыр

ФЕСТИВАЛЬ ЗДОРОВЬЯ – 2010

На основании Концепции «Фестиваля здоровья» 11 сентября 2010 года на территории района была проведена широкомасштабная акция «Фестиваль здоровья – 2010». В этом году она прошла под девизом «Питайся разумно. Живи спортивно. Береги здоровье!». В Послании Президента Республики Казахстан Н.А. Назарбаева народу Казахстана «Новое десятилетие – новый экономический подъем – новые возможности Казахстана» подчеркивается, что «Здоровье народа – это неотъемлемая составляющая успеха Казахстана в достижении своих стратегических целей. Здоровый образ жизни и принцип солидарной ответственности человека за свое здоровье – вот, что должно стать главным в государственной политике в области здравоохранения и повседневной жизни населения. К 2020 году должны быть привлечены к массовому спорту до 30% казахстанцев, вдвое снижены материнская и младенческая смертность, на 30% уменьшена общая смертность, и на 20% – заболеваемость туберкулезом. При этом ожидаемая продолжительность жизни увеличится до 72 лет». Цель проводимой акции – привлечь внимание общественности, широких масс населения к ведению здорового образа жизни. Организаторами акции являлись отдел физической культуры и спорта и центр формирования здорового образа жизни.

Во всех сельских округах района в этот день были проведены различные спортивно-массовые мероприятия, и обязательным видом спортивных соревнований традиционно был забег «Президентская миля».

В районном центре на центральном стадионе уже в 8.30ч. начали собираться любители физкультуры и спорта и болельщики соревнований: учащиеся общеобразовательных школ, гражданские и государственные служащие, работники организаций, служб и ведомств. К сожалению, проведение акции совпало с уборочной страдой, что не позволило принять более активное участие работникам сельхозпредприятий. Но это ни в коем случае не помешало массовости проводимого мероприятия.

Самой массовой и зрелищной колонной прошествовали на стадион учащиеся и учителя Егиндыкольской СШ №2, во главе колонны ехали юные велосипедисты, далее, скандируя лозунги о здоровом образе жизни, шествовали учащиеся и учителя с яркими флагами и транспарантами. У входа на центральный стадион у интересно и красочно оформленного стенда с фотографиями о спортивной жизни района, все желающие могли получить информацию по здоровому образу жизни в виде брошюр, плакатов о правильности питания, о вреде курения, алкоголизма, наркотиков, о пользе здорового образа жизни. На стенде «Егиндыколь за здоровый образ жизни» были вывешены фотографии лучших спортсменов района. Участники и зрители акции могли согреться горячим чаем и вкусными пирожками, предложенными предпринимателями с. Егиндыколь.

Перед началом соревнований юные велосипедисты и скейтбордисты показывали зрителям акции успехи в овладении мастерством катания.

После построения участников с приветственным словом к зрителям, болельщикам - участникам акции выступил аким района Султанов Болат Ибрагимович, который отметил развитие массового спорта в нашем районе и во всем Казахстане, пожелал успешных выступлений участникам соревнований и, отметив, что в этой оздоровительной акции проигравших не будет, все получат хороший заряд положительных эмоций и отличное настроение.

Согласно регламента и правил соревнований, забег «Президентская миля» проходил на дистанции 1600 метров, состав участников забега был разбит на три возрастные группы. В первой группе соревновалось взрослое население от 35 лет и старше, возраст второй группы - 18 – 34 года и третья возрастная группа - школьники от 14 до 18 лет. Результат участников массового забега определялся по лучшему показанному времени, выполнение Президентского уровня – 5 минут, уровня Национальной готовности – 6 минут, зачет участника забега – 6 минут и более.

Старт первого забега начался у старшей возрастной группы. Во время забега зрители бурными овациями поддерживали участников соревнований. На дистанции в обязательном порядке присутствовала бригада скорой неотложной медицинской помощи. Ведущие акции азартно комментировали спортивный забег во время прохождения дистанции любителей бега. В итоге у мужчин первым на финише был Кабиев Косман (директор ДЮСШ), второе место занял Ильясов Габдулазиз (аким с. Егиндыколь) и третье Жакенов Мухтар (учитель ЕСШ №1). У женщин первое место второй год подряд заняла Шевченко Людмила (учитель ЕСШ №2), второе Мусина Лязат (главный специалист сельского округа).

В день проведения акции «Президентская миля» температура воздуха не превышала 10°C, сыпал первый снег, и зрители «Фестиваля здоровья», чтобы согреться, с удовольствием поучаствовали в танцевальном марафоне под ритмичную музыку в сопровождении танцоров районного дома культуры.

В второй возрастной группе среди мужчин первое

место занял Штаутынгер Александр (Егиндыкольский РУТ), второе Куанышев Арман (специалист РДК), третье Даулбаев Бауржан (управление юстиции), среди женщин (также второй год подряд) заняла Александра Данагуль (учитель ЕСШ №1), второе - Мусина Самал (специалист РДК), третье - Щеглова Ирина (ЕСШ №2). Третий забег в младшей возрастной группе был самым многочисленным, в нем приняли участие, в основном, учащиеся общеобразовательных школ. В итоге упорной борьбы среди юношь первое место занял Шевченко Вадим (ученик 10 класса ЕСШ №2), второй результат показал Асадов Мурад (9 класс ЕСШ №2), третий - Канапья Равхат (9 класс ЕСШ №1). Среди девушек первой на финише была Садыкова Улбосын, второй - Бахытхан Раилия (обе ЕСШ №1), третьей - Варкина Кристина (ЕСШ №2).

Грамотами акима района и ценными призами под громкие аплодисменты и овации болельщиков были награждены все победители и призеры соревнований, также грамотами и призами от НДП «Нур Отан» были награждены самые юные участники забега «Президентская миля».

Ежегодное проведение данной акции послужит большему привлечению к массовым занятиям физической культурой и спортом. И на примере будут привлечены к занятиям физкультурой и спортом дети и подростки.

И надеюсь, что любители здорового образа жизни не остановятся на успехах и неудачах, а продолжат свои занятия не только в виде оздоровительного бега, но и в других видах спорта.

Владимир Шевцов, начальник отдела физической культуры и спорта

Вниманию предпринимателей

ЕСЛИ НАРУШЕНЫ ПРАВА

Управление государственного санитарно-эпидемиологического надзора по Егндыкольскому району информирует об изменениях в некоторых законодательных актах Республики Казахстан, а именно Закона Республики Казахстан «О частном предпринимательстве».

В соответствии ст. 37-1 п.7 уполномоченный на осуществление контрольных и (или) надзорных функций государственный орган обязан известить в письменном виде субъекта частного предпринимательства о начале проведения плановой проверки не менее чем за сутки до начала самой проверки с указанием предмета проведения проверки. Уведомление о проведении проверки (плановой или внеплановой) направляется за подписью руководителя или лица, исполняющего его обязанности.

При проведении внеплановой проверки, за исключением случаев, предусмотренных подпунктами 3), 4), 7) и

8) пункта 7, 9 и 10 статьи 37-1 Закона Республики Казахстан «О частном предпринимательстве» государственный орган обязан известить субъекта частного предпринимательства о начале проведения внеплановой проверки не менее чем за сутки до начала самой проверки с указанием предмета проведения проверки.

Уведомление о проведении проверки (плановой или внеплановой) направляется за подписью руководителя или лица, исполняющего его обязанности.

Г.
Джумамуратова,
ведущий специалист-юрист УГСЭН
по Егндыкольскому району

Сұрап - жауап

Мен, Баянгуль Әмірсеріковна Жетпісбаева, Ақмола облысы, Егндиқөл ауданында тұрамын. 2009 ж. 02.12 11-IV «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне азаматтардың жекелеген санаттарын әлеуметтік қолдау мәселелері бойынша өзгертулер мен толықтырулар өнәзу туралы» заңына сәйкес көп балалар аналар, 7 және одан да көп балалы аналар «Алтын алқа» аттымен, 6 балалы аналар «Күміс алқамен» маралатталады.

Осыған байланысты 6 – баланың анасы болғандықтан құжаттарды жинаған көзде осында жағдаймен кездестім:

Неке бұзу туралы акт жазбасында менің атым Баян дөп, ал жұбайымның тұган жылы 1942 ж. дөп жазылған, балаларымның туу туралы акт жазбаларында ана бағанасында Баянгуль, еке бағанасында 1939 ж. тұган дөп және дө менің әкемнің аты көрсетілмеген.

Шындық негізі бойынша бір бала туу туралы акт жазбасындағы есімінен ерекше басқа есіммен, қалған балаларымда туу туралы күеліктірінде қателер, жазылмаган деректер, бұрмалау, көптеген қыншылықтар мен рөніш түгізған. Не істеймін ?

Оқырмандарымыздың сұрағына Егндиқөл ауданы Әділет басқармасының жетекші маманы К.Баймаков жауап береді.

Кез келген акт жазба жеткіліксіз мәліметтермен толықтырылуы мүмкін, және де кез келген қателіктері бар акт жазбаны түзетуге болады.

Акт жазбаларына өзгерту, түзету және толықтыру енгізу туралы арызды тапсыру кезінде, өтініш берушінің тұрақты жері бойынша әділет басқармасына берілуі керек. Өтініш бір ай ішінде қарастырылуы мүмкін.

Өзгерту, түзету және толықтыру туралы өтінішті, өтініш берушінің тұрақты жері бойынша бекітілген нысандада тапсырылады.

Өтінішке азаматтық халық акт жазбаларды тіркеу күелігі, ауыстыруға жататын және өзгертуді, түзетуді және толықтыруды енгізу үшін дөлелдейтін құжаттарымен толықтырылуы керек.

Толығымен жазылған түсінікте, өтініштің мағынасы

нақты түрде жазылған, қандай байланыс нәтижесінде түзету, толықтыру, және өзгертуді қандай акт жазбаларына енгізу керек екендігін тиісті құжаттарға сілтеме ретінде көрсетілуі керек.

Өтініш берушінің толықтымен жазылған түсініктемесі АХАЖ органдарына керекті және күмән тұғызатын деректерді тексеру үшін мүмкіндік туғызады.

Егер де қажетті болса АХАЖ органдары қосымша құжаттарды талап етеді.

Міндетті түрде өтінішке қосымша құжаттар, өтініш берушінің күеландыратын құжаты (жеке күелік, төл құжат); өтініш берушінің туу туралы күелігі; неке қио күелігі; балаларының туу туралы күеліктері; өке – шешесінің жеке күеліктері; өтініш берушінің еңбек кітапшасы; зейнеткер күелігінің көшірмесі, егер өтініш беруші зейнеткер болып табылса; өскери билет, егер өтініш беруші өскери міндетті болса; үй кітапшасы.

Азаматтық халықтық актілеріне өзгерту, толықтыру жөнде түзету енгізу, келесіде күелік беру негіз болуына (растайтын құжаттардың) аумақтық тиістілігі бойынша АХАЖ органдарынан орындалады.

Мүдделі адамдардың арасында дау болмаса және жеткілікті негіз болмаса ғана акт жазбаларына өзгертулер, толықтырулар және түзетулер тек осы жағдайда енгізіледі.

Егер дау туса және көрсетілген түзетулерді енгізу үшін негіз болмаса (растайтын құжаттар) бұл сұрап сот органдарының тәртібімен шешіледі.

Құметті азаматтар, АХАЖ органдарында кез келген күелікті алған кезінде, құрастырылған акт жазбаны ұқыпты оқыңыз, қателері болмаған жағдайда құтпеген салдарға ұшырама үшін қолыңызды қойыңыз.

Өйткені халықтық акт жазбалардың жазылу тәртібі жалпы ережелеріне сәйкес, негіз ретінде берілетін күеліктер, өзгеріссіз болу керек. Керексіз түзетулерді заңнамамен болдырмау үшін азаматтық халық актілерін тіркеу туралы бекітілген ережесі, 22 мамыр 1999 жылдың Қазақстан Республикасының қаулысы бойынша АХАЖ органдары кез келген азаматтық халық актілеріне өз ерітерімен болмаша түзетулерді енгізу құқықтары жоқ, сондықтан құжаттарыңызға ұқыпты болыңыз.

Сотталғандарға қолданылатын шаралар

Қылмыстық жазаны орындуаты құқық қорғау органдары міндеттерінің бір болып табылады. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес жазалауда және басқа да қылмыстық-құқықтық ықпал ету шараларын осыған арнайы өкілдік берілген органдар қолдануда.

Қылмыстық-атқару инспекциялары жазалауды орындау жөніндегі маңызды қызметтерді жүзеге асыруши мемлекеттік органдардың бірінен саналады. Қылмыстық-атқару инспекциясына сотталған адамды қоғамнан ажыратпауга байланысты жаза түрлери жүктелген. Оларға белгілі бір лауазымды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналыс құқығынан айыру жатады.

Мұнымен қатар қылмыстық-атқару инспекцияларына шартты түрде сотталғандарға бақылау, жас балалары бар, жүкті өйелдерге қатысты үкімі орындау мерзімін кейінге қалдыру жазасын атқару жүктелген.

Соттан үкім түсіп, есепке алу журнальнаға енгізілген сәттен бастап, жергілікті жердегі инспекция шартты түрде сотталған адамның сынақтан ету мерзімі бойынша оның тәртібін, жүргіс -тұрысын бақылап отырды. Инспекция қызметкерлері сотталғандарды түзету және қайта тәрбиелу барысында олармен профилактикалық

әңгімелер өткізіп, ай сайын олардың түрғын орындарына қатынайды, жазаны өтөу барысында түндаған мәселелерді, тәртіп бұзу себептерін және жазаны өтөу шарттарын анықтайды, сонымен қатар басқа да іс-шаралар өткізеді. Қызметтің негізгі бағыттарын орындау үшін қылмыстық-атқару инспекциясына белгілі бір өкілдіктер берілген. Олардың қатарында ынталандыру және жазалау шараларын қолдануда бар. Егндиқөл қылмыстық-атқару инспекциясы есепті мерзім ішінде сотталған 7 адамға мерзімінен бұрын босату түріндегі ынталандыру шараларын қолданады. Алайда, қолданылған жазаның ізгілігін толық түсінбейтін сотталғандар да бар. Егер шартты түрде сотталған адам қоғамдық тәртіпті жүйелі және қасақана бұзып, ұсынысы үшін өкімшілік сөзіс алса, онда органның ұсынысы бойынша сот шартты түрде соттау күшін жою және сот үкімімен тағайындалған жазаны атқару туралы қаулы қабылдайды.

Н.Асеева

Аудандық қылмыстық-атқару инспекциясының инспекторы
әділет аға лейтенанты

Аппарат акима Егндиқөлского района
поздравляет
акима села Егндиқөль
Ильясова Габдулгизаса Жаксылыковича
с Днем Рождения!

Желаєм бодрості всегда
И человеческого счастья,
Желаєм жить и никогда
Не замечать, что годы мчаться.
Желаєм радости душевной,
Успехов в жизни повседневной,
Здоровья крепкого всегда,
Не падать духом никогда!

- Считать недействительным утерянные
- учредительные документы ФРО ДУМК мечеть
- «Жалманұлақ» : положение, РНН, свидетельство
- учетной регистрации,статкарта.

Благодарим за поддержку и помочь в организации похорон нашего отца, мужа Головко Николая Васильевича руководителя ТОО «Ушаково-АгроИсаакова Б.И., разделившего с нами горечь утраты. Семья Головко.

СПЕЦДЕЖДА, СПЕЦОБУВЬ, СИЗ
г. Астана, ул. Анарская 1/1, 8(7172)53-
22-02; 8-701-292-57-80

Продам мебельную стенку четырёхсекционную,
б/у. Дёшево.
тел.: 2-11-72, 87026300923

Занды тұлғалар, жеке кәсіпкерлердің назарына!

ҚР Үкіметінің 2009ж. 20.12. № 2137 Қаулысымен бекітілген 2010 жылға арналған Статистикалық жұмыстар жоспарына сәйкес, жалпымемлекеттік статистикалық есептіліктердің бірі болып келесі нысандар саналады:

- 1-КҚ (шагын) (тоқсандық) «Орындалған құрылыштық жұмыстар (қызметтер) туралы есеп», респонденттер тобы – құрылыш қызметтің жүзеге асыратын жеке, жұмыс істеушілер саны 50 адамнан аспайтын занды тұлғалар және олардың құрылыштық бөлімшелері, тапсыру мерзімі – 2010 жылдың 10 қазанынан кешіктірмей (байланыс телефондар: 25-05-64, 25-43-02);

- 2-ШК (тоқсандық) «Шагын кәсіпорын қызметті туралы есеп», респонденттер тобы – кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын, қызметкерлердің тізімдік саны 50 адамнан аспайтын занды тұлғалар, сондай-ақ шетелдік занды тұлғалардың филиалдары, тапсыру мерзімі – 2010 жылдың 25 қазанына дейін (байланыс телефондар: 40-19-57, 25-43-02)

Естерінеге саламыз, «Мемлекеттік статистикасының тиісті органдарына сениміз алғашы қызметтердің деректерді ұсыну немесе дер кезінде ұсынбау» өкімшілік құқықбұзуышылық деп саналады және Қазақстан Республикасының «Әкімшілік құқықбұзуышылықтуралы» Кодексінің 381 б. сәйкес жауапкершілік түзізді.

Вниманию юридических лиц, индивидуальных предпринимателей!

Согласно плану статистических работ на 2010 год, утвержденному Правительством Республики Казахстан № 2137 от 20.12.09г. одними из форм общегосударственной статистической отчетности являются:

- 1-КС (малые) (квартальная) «Отчет о выполненных строительных работах (услугах)», круг респондентов – физические, юридические лица и их структурные подразделения с численностью работающих до 50 человек, осуществляющие строительную деятельность, срок предоставления - не позднее 10 октября 2010 года (контактные телефоны: 25-05-64, 25-43-02);

- 2-МП (квартальная) «Отчет о деятельности малого предприятия», круг респондентов – юридические лица, а также филиалы иностранных юридических лиц, осуществляющие предпринимательскую деятельность, со списочной численностью работников не более 50 человек, срок предоставления – до 25 октября 2010 года (контактные телефоны: 40-19-57, 25-43-02)

Напоминаем, что «несвоевременное представление, представление недостоверных первичных статистических данных в соответствующие органы государственной статистики» является административным правонарушением и влечет ответственность в соответствии с Кодексом Республики Казахстан «Об административных правонарушениях» (статья 381).

Адрес редакции: 020600 Акмолинская область, с. Егндиқөль, ул. Победы. тел./факс: 2-13-69, E-mail: ts.niva@rambler.ru

Собственник: ГКП на ПХВ «Редакция газеты «Шұғыла – Целинная нива» при аппарате акимата Егндиқөлского района	Директор – редактор Светлана Гурбанова	Ответственность за содержание рекламы и объявлений несет рекламодатель. Претензии по поводу ошибок, допущенных рекламодателями, принимаются в течение 2 месяцев со дня публикации. Опубликованные материалы могут не отражать точку зрения редакции.
<td